

## නිපුණතාව 09

|         |   |
|---------|---|
| 10 ශේෂය | 22 රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බොද්ධ ඉගැන්වීම්  |
| 11 ශේෂය | 20 දැනැම් ධෙනය ගෙනෙයි සැපය<br>21 දැනැම්ව උපයා දැනැම්ව වැය කරම්<br>22 පාලකයාට මග කියන බුදු දහම |
|         |   |
|         |   |

560. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බුදු දහමේ මූලික සංකල්පය කුමක්ද?

561. “මේ රජවරු දන සම්පත් රස් කිරීමේ අපේක්ෂවලන් බදු ආය කිරීම් ආදි විවිධ ක්‍රම මගින් මිනිසුන්ට පිඩා පමණුවති. එසේ පිඩා නොකරමින් රාජ්‍ය පාලන කටයුතු කළ නොහැකිද” යන සිතුවිල්ල බුදුරජුන්ට පහළ වුයේ කුමන ස්ථානයක වැඩ සිටින විටද?

562. රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ බොද්ධ මූලධර්ම 04 ක් නම් කරන්න.

|   |   |
|---|---|
| 1 | 2 |
| 3 | 4 |

563. දසරාජ ධර්ම පිළිබඳ පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

| දසරාජ ධර්ම                     | අරථ දැක්වීම   |
|--------------------------------|---|
| 01. දානය                       | රට වැසියාගේ ආර්ථික සුරක්ෂිතතාවය ඇති කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රාග්ධනය ලබාදීම |
| 02.                            |   |
| 03. පරිත්‍යාගය                 | රටවැසියාගේ යහපත තකා රුතු කාලය, දනය, ගුමය සුවපහසුව ආදිය කැපකිරීම     |
| 04.                            | සතර අගතියෙන් තොරව අවංකව කටයුතු කිරීම                                |
| 05. මඟ බව                      | ඡන දුක හැඳින කටයුතු කිරීම   |
| 06. තපස                        |   |
| 07. ආකෝෂයේ                     | තොරු වේතනාවෙන් තොරව කටයුතු කිරීම                                    |
| 08. අවිහිංසාව                  |   |
| 09.                            | ඉවසීමෙන් කටයුතු කිරීම   |
| 10. විරුද්ධ නොවීම<br>(අවිරෝධක) |   |

564. දස සක්විති වත් පිළිබඳ සඳහන් සුතුය කුමක්ද?

565. අතිතයේ දස සක්විති වත් අනුගමනය කළ ආදර්ශවත් සක්විති රුතුමා නම් කරන්න.

566. සක්විති රුත් කෙනෙකුට පහළ වන සත්ත රත්තයෙන් පළමු රත්තය කුමක්ද?

567. බාර්මිකව රට පාලනය කිරීමේදී රජතුමා බාර්මිකත්වයෙන් පිරිහුණු බව සංකේතවත් කරමින් සත්ත රත්තයෙහි පළමුව අතුරුදෙහන් වන්නේ කුමත රත්තයද?

568. වතු රත්තය පිය උරුමයෙන් උරුම නොවීමට බලපාන හේතු 02 ක් ලියන්න.

1

2

569. දස සක්විති වත් පිළිබඳ පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

**දස සක්විතිවත්**

1.

2. රට රකින බල සෙනාගට බාර්මික රකවරණය සලසන්න

3.

4.

5. කුඩා ගම්වල වැසියන්ට හා ජනපදවාසීන්ටද බාර්මික රකවරණය සලසන්න.

6.

7.

8.

9. දිලිංජු ජනයාට ධනය දෙන්න.

10.

570. දසසක්විති වත් පිළිපෑදින රාජ්‍ය පාලකයා විසින් ධර්මය කෙරෙහි ඇති කරගත යුතු සිතිවිල්ල කුමක්ද?

571. දස සක්විති වත් සමස්තයක් ලෙස ගන්වීම බොඳේ රාජ්‍ය පාලනයකින් අපේක්ෂා කරන අරමුණු තුනක් නම් කරන්න.

1

2

3

572. බුද්ධකාලීන භාරතයේ පැවති ප්‍රධාන පාලන කුම 02 ක් නම් කරන්න.

1

2

573. බුද්ධකාලීන භාරතයේ සඡ්‍යත අපරිභානීය ධර්මවලට අනුව රාජ්‍ය පාලනය කළ රාජ්‍ය හා පිරිස නම් කරන්න.

574. සඡ්‍යත අපරිභානීය ධර්ම නම් කරන්න.

1

2

3

4

5

6

7

575. සතර සංග්‍රහ වස්තුවලට අදාළ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

| සතර සංග්‍රහ වස්තු | අර්ථය                                       |
|-------------------|---|
| 1. දානය           | 1.  |
| 2.                | 2.  |
| 3. අර්ථවරියා      | 3.  |
| 4.                | 4. සියලු දෙනා කෙරෙහි සම සිතින් කටයුතු කිරීම |

576. සතර සංග්‍රහ වස්තු නමැති රාජ්‍ය පාලන ඉගැන්වීම් තුළින් ඩිජ්‍යාලි පිවිතයේ නායකත්වයට ගතහැකි ආදර්ය 04 ක් නම් කරන්න.

1

2

3

4

577. සතර අගතිය නම් කරන්න.

1

2

3

4

578. අගතිය යන්නෙහි අර්ථය පැහැදිලි කරන්න.

579. සතර අගතිය පිළිබඳ දැක්වෙන පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

| සතර අගතිය   | අර්ථය      |
|-------------|------------|
| 1.          | 1. කැමැත්ත |
| 2. ද්‍රේවිය | 2.         |
| 3. හය       | 3.         |
| 4.          | 4.මුලාව    |

580. සිවිලි විහාරණ නම් කරන්න.

1

2

3

4

581. සිවිලි විහාරණ පිළිබඳ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

| සිවිලි විහාරණය | අර්ථය |
|----------------|-------|
| 1. මෙත්කා      | 1.    |

|          |  |
|----------|--|
| 2.       | 2. දුකට පත්වුවන් දුකෙන් මුදවා ගැනීමට සිතෙහි ඇති වන අනුකම්පාව |
| 3.       | 3.   |
| 4. උපේෂණ | 4.   |

582. ගැවුම් නිරාකරණය සඳහා සතර බුහුම විහරණ උපයෝගී කරගත හැකි ආකාරය කරුණු 03 ක් පෙන්වා දෙන්න.

- 1 \_\_\_\_\_  
 2 \_\_\_\_\_  
 3 \_\_\_\_\_

583. ධාර්මිකව දනය ඉපයීම හා වැය කිරීම පිළිබඳ සඳහන් වන සූත්‍ර හතරක් නම් කරන්න.

- 1 \_\_\_\_\_ 2 \_\_\_\_\_  
 3 \_\_\_\_\_ 4 \_\_\_\_\_

584. දනය ඉපයීම කළයුතු ආකාරය පිළිබඳ දේශනාවල පැහැදිලි කර ඇති උපමා දෙක නම් කරන්න.

-----

585. අනවප්පානි කම්මානි යනුවෙන් දක්වා ඇති සූත්‍රය හා එහි අර්ථය ලියන්න.

-----

586. බොඳේ සූත්‍ර දේශනාවල සඳහන් වන නිවැරදි රකියා හතරක් නම් කරන්න.

-----

587. බුද්ධමේ දක්වෙන අදහැමි යැයි දේශනා කළ වෙළඳාම් කම තුනක් නම් කරන්න.

- 1 \_\_\_\_\_ 2 \_\_\_\_\_ 3 \_\_\_\_\_

588. බුද්ධමේ දක්වා ඇති නොකළ සූත්‍ර වෙළඳාම් පහක් නම් කරන්න.

- 1 \_\_\_\_\_ 2 \_\_\_\_\_ 3 \_\_\_\_\_  
 4 \_\_\_\_\_ 5 \_\_\_\_\_

589. අධ්‍යාපක ජ්වන වෘත්තීන්ගේ නිරන්තීමේ ආදිනව හතරක් ලියන්න.

- 1 \_\_\_\_\_ 2 \_\_\_\_\_  
 3 \_\_\_\_\_ 4 \_\_\_\_\_

590. බුදුරුදුන් පත්තකම්ම සූත්‍රය දේශනා කළේ කාටද?

591. පත්තකම්ම සූත්‍රයේ දක්වා ඇති පරිදි ගිහි බොඳේයකු දනය පරිහරණය කළ සූත්‍ර ආකාර හතර නම් කරන්න.

- 1 \_\_\_\_\_  
 2 \_\_\_\_\_  
 3 \_\_\_\_\_  
 4 \_\_\_\_\_

592. "දැනැම්ව ධනය ඉපයිම" යන්නෙන් අදහස ගෙනහැර දක්වන්න.

593. පත්තකම්ම සුතුයේ දැක්වන ධනය විනාශ වන ක්ම හතර නම් කරන්න.

1

2

3

4

594. පංච බලි හෙවත් අප විසින් ඉටුකළ යුතු යුතුකම් පහක් පත්තකම්ම සුතුයේ දක්වා ඇත. ඒවා නම් කර අර්ථය ලියන්න.

1

2

3

4

595. ගිහි-පැවිදි එකිනෙකාට උපකාර කර ගන්නේ කෙසේද?

1

2

596. පත්තකම්ම හෙවත් ප්‍රාථ්මික කර්ම යන පදයෙහි අර්ථය ගෙනහැර දක්වන්න.

597. පත්තකම්ම සුතුයේ දන කළමණාකරණය පිළිබඳ ඉගැන්වීම රුප සටහනකින් පෙන්වන්න.

598. ප්‍රාථ්මික කර්ම හෙවත් පත්තකම්ම මගින් දිහා පිවිතයට ගත හැකි ආදර්ශයන් හතරක් දක්වන්න.

1

2

3

4